

מסמכים סביבתיים בתהליך הכנת התכנית

הנחיות לבחינת היבטי תאורה וזיהום אור בתסקיר השפעה על הסביבה או נספח נופי סביבתי

בהנחיות לעריכת תסקיר השפעה על הסביבה רצוי ככל הניתן להצמיד את הדרישה לבחינת היבטי תאורה וזיהום אור לפרקים הרלוונטיים. להלן הצעה לניסוח הנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה או נספח נופי סביבתי:

פרק רלוונטי	ניסוח הנחיות מוצע	פעולות נדרשות לביצוע	תוצר נדרש
פרק א - תיאור הסביבה אליה מתייחסת התכנית	<p>ערכי טבע, אקולוגיה ושטחים פתוחים: יש לתאר את מידת הרגישות האקולוגית של מרחב בעלי החיים והצמחים במרחב.</p> <p>ערכים נופיים וחזותיים: יש לתאר את מידת הרגישות הנופית - חזותית של המרחב הלילי (על פני הקרקע וביחס לשמי הלילה) לזיהום אור, בהתייחס בין השאר לרמת החושך/ תאורת חוץ מלאכותית המצויה בו כיום.</p>	<p>1. יש לזהות את רמת רגישות המרחב לזיהום אור בהתאם לשכבות המידע הרלוונטיות לרגישות מרחבית לזיהום אור (פרק 2 במסמך זה).</p>	קביעת רמת רגישות המרחב לזיהום אור
פרק ב' - בחינת חלופות	<p>ככל ותשתית (מתקן/ דרך) מחויבים בהארה בשגרה, בשל שיקולים ביטחוניים/בטיחותיים/ תפעוליים, יש לבחון חלופות מיקום של התכנית גם בהתאם לקריטריון של מניעת זיהום אור אל עבר בתי גידול ואזורים רגישים אקולוגית וסביבתית, כולל בחינת חלופות מיקום מחוץ למרחב השטח הרגיש אקולוגית להארה מלאכותית.</p>	<p>1. יש לבחון האם קיימת הצדקה בטיחותית, ביטחונית או תפעולית להארת התשתית בשגרה</p> <p>2. יש לבחון חלופות תכנון בהיבטי מניעת זיהום אור.</p>	פירוט הצדקת הדרישה להארה בשגרה המבוססת על היבטי ביטחון, בטיחות או תפעול.
פרק ג' - תיאור התכנית	<p>יש לתאר את אופן הארת המתקן / התשתית המתוכננת בשעות הלילה, כולל הסבר לגבי הצורך [אם קיים] בהארה ביטחונית, בטיחותית או תפעולית להארה בשגרה. ככל ויש צורך בהארה ביטחונית, בטיחותית או/ו תפעולית להארת המתקן, יש לתאר את המתקנים והשימושים המתוכננים להארה לילית (גדר, חניה, משרדים, מתקן תפעולי וכו), שעות הארה ואמצעים מתוכננים לניהול ההארה הלילית. יש להציג את אזורי ההארה המתוכננים ע"ג תשריט.</p>	<p>1. רצוי להגדיר את שעות הפעילות וכן את שעות כיבוי האורות עבור כל מטרה ואזור במתקן על מנת לאפשר משטר הארה מדויק התואם את הצרכים התפעוליים, בטיחותיים וביטחוניים מחז, ולא מהווה תאורת יתר מאידך. יתכנו משטרי הפעלה שונים עבור פונקציות שונות, ויש לתכנן מערכות המאפשרות ניהול הארה חכם.</p>	<p>1. טבלת השימושים השונים המתוכננים להיות מוארים בשטחי החוץ - כולל התייחסות להצדקת הצורך ומטרת ההארה.</p> <p>2. הצגת אזורי ההארה המתוכננים ע"ג תשריט</p>
פרק ד' - הערכת השפעות סביבתיות של התכנית ואמצעים למזעורן	<p>ערכי טבע, אקולוגיה ושטחים פתוחים: יש להציג תשריט בו יוצגו אזורי המתוכננים להארה בשעות הלילה, על רקע המערכות האקולוגיות, בתי הגידול הייחודיים, המסדרונות האקולוגיים וצווארי הבקבוק וערכי הטבע הייחודיים בסביבת התכנית.</p> <p>בהתאם למידת הרגישות יש לסמן תאי שטח מוצעים כחשוכים ללא הארה בשעות החשיכה. יש להמליץ על אמצעים למניעת ולמזעור זיהום אור, כגון: הארה רק בחירום, שילוב מערכות לניהול וייעול ההארה, הגבלת גוון אור, הגבלת כיוונית אלומת האור, הגבלת טווח השפעה מעבר לגדר, והגבלת עוצמות הארה.</p> <p>ערכים נופיים וחזותיים: יש לתאר את ההשפעה הנופית של הארת המתקן בלילה על המרחב ועל שמי הלילה. ככל ונדרש יש להמליץ על אמצעים למזעור ההשפעה (ניתן לשלב עם הסעיף הקודם).</p> <p><u>הקמה (אתר התארגנות):</u> כעקרון, תאורת לילה באתר התארגנות תהיה בחרום בלבד. במידה ומתוכננת הארה שגרתית של מחנה הקבלן/ שטחי ההתארגנות בשעות החשיכה, יש לפרט את מכלול האמצעים המוצעים למזעור זליגת זיהום אור לשטחים הפתוחים, בין השאר תאורה מינימלית המכוונת לפנינים האתר.</p>	<p>1. יש למפות את אזורי הרגישות האקולוגית במרחב הסובב למתקן ברמה המקומית (רמת מיקרו).</p> <p>2. בהתאם למיפוי זה יש לבצע תכנון מרחבי של מיקום השימושים המחייבים הארה בשגרה באזורים שאינם רגישים לזיהום אור.</p> <p>3. יש לקבוע תאי שטח שאינם נדרשים בהארה, כחשוכים במסמכי התכנית.</p>	<p>1. תשריט רגישות מקומית לזיהום אור אשר יכול לזהות את תחום המתקן וסביבתו. המיפוי יכול לדרג את האזורים הרגישים יותר, באופן יחסי, לזיהום אור וסימון תאי שטח ספציפיים כ"תאי שטח חשוכים" להם חשיבות מרבית בשמירה על החושך ביחס לשאר שטח המתקן המוצע.</p> <p>2. אמצעים למניעת וצמצום זיהום אור בתאורת החוץ לרבות בשלב ההקמה.</p>
פרק ה' - המלצות להוראות התכנית	<p>במידה ומתוכננת תאורת חוץ מלאכותית בשעות החשיכה לאורך שגרת תפעול המתקן/דרך יש לכלול המלצה להוראות למניעת זיהום אור. ראה ריכוז המלצות ואפשרויות ניסוח, תחת פרק "כלים סטטוטוריים למזעור זיהום אור" ע"מ 34 במדריך למתכנן.</p>	<p>המלצה להוראות למניעת זיהום אור.</p>	